

Ugandan matkaraportti tammikuulta 2006

Yleistä

Tämä oli jo neljäs vuotuinen reissuni Ugandaan. Tälläkin kertaa olin liikkeellä Patti Ricottan ja parin hänen tiimiläisensä kanssa Usasta. Tavoitteenamme oli vetää läpi kolme seminaaria raamatullisesta tasa-arvosta yhdessä World Shine Ministry:n (WSM) kanssa Kampalassa, Kabalessa ja Ruandassa. Halusin matkalla vierailla myös Kabalessa niiden naisten luona jotka pyörittävät RaTaksen rahoittamaa Woman's Voice radio-ohjelmaa. Omalta osaltani myös halusin tutkailla, miten solutoiminta on lähtenyt käyntiin ja mitkä haasteet ja onnistumiset ovat tällä rintamalla. Viime vuonnahan ensimmäistä kertaa opetin Ugandassa solujutuista, ja Medad myös otti ajatuksen omakseen.

Tasa-arvoseminaarit

WSM:n naistoimikunta, Connie Birungin johdolla, oli kutsunut 'Leaving the legacy of biblical equality' –seminaariimme Kampalassa kahdeksasta eri seurakunnasta 4 naista ja 2 miestä kustakin. Budjettirajoitteen takia emme pystyneet ruokkimaan suurempaa joukkoa. Paikalla olikin noin 70 ihmistä, mukana monia pastoreita ja vaikuttajia. Rohkaisevinta itselleni koko reissulla olikin nähdä, että enää ei ollut kysymys 'muzungu-showsta', eli valkoisen ihmisen-showsta, vaan musta-valko-tiimimme opetti yhdessä hengessä. Lopultakin myös paikalliset naiset (Connien ja Margaretin johdolla) veivät jo viestiä eteenpäin opettamalla rinnallamme. Margaret oli myös omassa anglikaaniseurakunnassaan aloittanut 14 naisryhmää, jossa he opiskelivat Sanaa työkirjan avulla, jonka olemme kääntäneet suomeksikin. Nyt vasta voin uskoa, että edelliset vuodet kantavat pysyvää hedelmää. Selvittelimme myös yhteistyömahdollisuuksia paikallisen NNKY:n kanssa kehitysyhteistyörahoituksen hakemiseksi tasa-arvo-opetuksen levittämiseksi. NNKY:n tuleva johtaja innostuikin asiasta niin että tuli seminaariimme.

Kabalessa pidimme päivän seminaarin. Oli hienoa tavata 4 vuoden jälkeen näitä naisia ja miehiä, joiden seminaarissa ensimmäisellä Ugandan reissullamme kävimme opettamassa. Tapasin porukat, monet tuttuja 4-vuoden takaa, jotka ovat Kabalesta pyörittäneet RaTaksen rahoittamaa Woman's Voice- nimistä radio-ohjelmaa. Oli aika liikuttavaa nähdä, miten tärkeä ohjelma heille oli. Monet saivat sen kautta äänensä kuuluviin. Heille iso juttu. Radio kanava Voice of Kigezi oli myös laajalti kuunneltu kanava, jonka mainoksia oli teiden varsilla, ja mm. hotellissamme se kuului aamiaishuoneessa. Monet sanoivat kuuntelevansa myös rahoittamaamme ohjelmaa.

Ruandassa piispa Alex oli kutsunut koko hiippakuntansa pastorit ja evankelistat, n. 200 henkeä, yhteen vuoden aluksi katedraaliinsa Gahinissa, jossa muuten alkoi Itä-Afrikan herätys 1930-luvulla. Tämä porukka oli meille yllätyksenä 90% miehiä. Olivat tosin juuri vihkineet virkaan ensimmäisen naispastorin, joka myös oli paikalla. Yhä edelleen mielessäni elävimpänä koko reissulta on näiden miesten ilmeet kun heidän kuvansa naisista ja miehistä muuttui silmiemme edessä kun he 1.5 päivää kuuntelivat kun naistiimillä kävimme läpi Raamatun luomisesta, lankeemuksen kautta sovituksen ja siitä eteenpäin. Viimeisenä iltana Margaretin vetäessä rukoustilannetta yksi pastori toisensa jälkeen astuu eteen tekemään julkisesti parannusta siitä miten on pimittänyt rahoja vaimoltaan!! Pyhä Henki nosti yllättäviä asioita esille. Tippasilmässä läksimme Kampalaa kohti, ja itse asiassa oloni oli surkea kun kontrastina mielessäni välkkyivät kyllästyneiden opiskelijoiden ilmeet kun joutuvat kuuntelemaan parin viikon päästä opetustani kansantaloustieteenlaitoksella.

Medad ja yliopistoseurakunta

Medad vihittiin vuoden vaihteesta tämän seurakunnan senioripastoriksi, ja niinpä hän on nyt vapaa viemään seurakuntaa unelmansa suuntaan eli rakentamaan siitä paikkaa joka lähettää ihmisiä ympäri Ugandaa. Virkaetuihin kuuluu anglikaanikirkossa myös 'pappila' eli talo kirkon kyljessä. Connie näytti aika kiireiseltä valmistaessaan ruokaa lukemattomille vieraille. Käytännössä Medadista näki lähinnä vilahduksia seminaareissamme. Esim. hänen oli peruttava puheensa myös omasta kannustuksestani Kampalan seminaarissamme, kun Kabalen piispa, joka vielä pari vuotta sitten esti Medadin papiksi vihkimisen, nyt kutsui hänet Kabaleen puhumaan tuhansille ihmisille. Sovinto ja mielenmuutos oli todellista. Hienoa nähdä, miten Jumala oli kyennyt muuttamaan tilanteen. Kuulin myös ensimmäistä kertaa Medadin saarnan omassa seurakunnassaan uuden vuoden aluksi. Kirkkotilaa oli laajennettu viime vuodesta, mutta kattoa ja seiniä puuttui vielä. Porukkaa oli kahdessa ensimmäisessä jumalanpalveluksessa täysi sali, kolmannessa vähän vähemmän, mutta lukukausi oli vasta alkamassa. Kun yksi palvelus loppui ja seuraava oli alkamassa, paikalla oli aika kaaos, kun väki poistuu ja toinen porukka tulee paikalle. Vasta kotiin palattuani jotenkin tajusin, että tämä on aika iso juttu, mitä Medad tekee. Hänen saarnansa ei ole mitenkään lepsuja. Uudenvuoden saarna alkoi profeetallisella sanalla, kuinka Jumala avaa vuonna 2006 taivaan portit, jotta ihmisten unelmat voi toteutua, mutta sitten tuli -onneksi - iso kasa ehtoja: pitää antaa itsensä eläväksi uhriksi, antaa taloudellisesti, antaa kiitosuhria, luopua seksuaalisesta moraalittomuudesta jne. Saarna oli tiukkaa, ei kompromisseja hyväksyvää tekstiä. On ihme, jos tämä ei ala vaikuttamaan jotain Ugandan yhteiskunnassakin. Aika pelottomasti Medad kommentoi myös maansa korruptoitunutta poliittista tilannetta. Soluarvojakin saarnaan mahtui haasteena alkaa elää todellista kristityn jokapäiväistä elämää soluissa – silloin unelmista voi tulla totta.

Istuin parina päivänä Medadin kanssa pitempään jutellen solujutuista. Hän kertoi, kuinka heillä on 70 solua, joista asuntoiloissa kokoontuvat ryhmät olivat jo aiemmin olemassa, mutta liittyivät nyt Medadin seurakuntaan. Lisäksi oli soluja, jotka kokoontuivat kampuksen ulkopuolella. Kampala Pentecostal Churchin (KPC) kanssa heillä oli loppuvuodesta koulutustilaisuus, ja soluja oli lähtenyt liikkeelle eri puolilla Ugandaa. Medadin näkynä on levittää tätä eri puolille. Srk:n johtoporukalla oli oma keskinäinen solunsa, ja solunjohtajat tapasivat keskenään. He olivat parhaillaan miettimässä Zone'in muodostamista, jotka sitten vastaisivat mm. jumalanpalveluksista. Medadin uudenvuoden saarnan pohjalta tein näytesolumateriaalin, ja hän kertoikin ennen reissumme päättymistä, että aikoi ottaa solumateriaalit jatkossa käyttöön. Monella tavalla kuvio vaikutti aika tutulta Kotiryhmäverkoston alkuvaiheista, mm. sikäli että valmiita soluja tai rypäleitä liittyi porukkaan. Yhtenä iltana Medad tuli majapaikkaamme pastori Livingstonen kanssa, ja he pyysivät minua seuraavana päivänä opettamaan Livingstonen seurakunnassaan järjestämään ensimmäiseen solukoulutustilaisuuteen, johon myös kouluttaja KPC:stä oli tulossa. Aika mieletön juttu! Viime vuonna saarnasin hänen seurakunnassaan soluarvoista sunnuntain jumiksessa, ja nyt oltiin tässä. Niinpä sitten sen yön mietin miten opetan 2-siipiset seurakunnat, ja konfliktiasiat ym. Paikalla oli n. 15 potentiaalista solunjohtajaa! Opetukseni aloitin kuitenkin kertomalla mikä toi minut Ugandaa, eli sanoma raamatullisesta tasa-arvosta, ja miten näin solutoiminnan tukevan sitä. Puheeni jälkeen KPC:n pastori aloitti omansa sanomalla, että 'on se kumma että tulen jostain kaukaa ja olin onnistunut varastamaan hänen muistiinpanonsa'. Eli soluopit ovat Kampalassa ihan samat kuin muuallakin. Se tasa-arvo asia ei niinkään.

World Shine Ministries (WSM)

WSM on vuodessa mennyt aikalailla eteenpäin. Medad on siirtämässä enenevässä määrin tehtäviään uudelle toiminnanjohtajalle, eläkkeelle jääneelle 'forensic scientist':lle Robert Erone:lle. Toimistossa on myös käytännön asiat erinomaisesti hoitanut uusi palkattu työntekijä, Sarah. Ja WSM:llä on nyt oma auto, joka on lahjoitettu Englannista, ja sillä myös kuljettaja, David, joka ajoi meitä pitkin Kampalaa. Haasteellista on saada näiden työntekijöiden palkat, n. 70-200 euroa kuukaudessa, maksettua. Ilahduttavaa, joskin piinallista, on tilinpidon tarkkuuden kasvaminen. Tämä näkyi mm. siten, että enää tilintarkastajat eivät hyväksyneet tapaani maksaa radio-ohjelma-aika suoraan radioaseman päällikön tilille Englantiin. Nyt kaikki WSM:n ulkomaiset lahjoitukset kulkevat Skotlantiin perustetun World Shine Foundationin kautta, josta rahat lähetetään isommissa erissä WSM:n Kampalan tilille, josta sitten radio-aika maksetaan Ugandalaiselle radioaseman tilille. Joten kaikesta työstä, jota tehdään WSM:n nimissä jää merkintä myös virallisille tileille. WSF:ia Skotlannissa johtaa Benson niminen teologi, ja siellä tekevät myös tiedotuslehteä, joka on alkanut ilmestyä äskettäin. Näyttää, että WSM toimii varsin ammattimaisesti mitä tulee tähän organisaatorakenteeseen ja rahaliikenteeseen. Ovat tarkkoja, että voivat säilyttää 'charity'-statuksensa suhteessa Ugandan hallitukseen. Nämä ovat jatkon kannalta hyviä uutisia.

Medadin tulevaisuuden visioissa päällimmäisenä oli mikroluottolaitoksen perustaminen. Keskustelimme mikrorahoituslaitosta johtavan miehen kanssa, joka on ollut Medadin kanssa asiaa suunnittelemassa. Medad puhui turhautumisestaan siihen, että julistaa evankeliumia, anteeksiantoa ja sovintoa ihmisille, joilla ei ole minkäänlaisia taloudellisia mahdollisuuksia selvitä elämästä. Voin ymmärtää tämän fiiliksen oikein hyvin. Evankeliumin yhdistäminen taloudelliseen voimaannuttamiseen voisi olla todellinen yhteiskuntaa muuttava voima.

Kävimme Medadin ja Connien kanssa tapaamassa myös NNKY:n Kampalan pitkäaikaista juuri eläkkeelle jäävää ja tulevaa uutta johtajaa, ja näyttää siltä puolelta hyvin mahdolliselta kehittää WSM:n ja NNKY:n välistä yhteistyötä, niin että voisimme hakea tätä varten kehitysyhteistyörahaa Suomen päässä. Suomalainen osapuoli on vielä vähän prosessissa.

Medad ja Connie Birungi

Medadin ja Connie nuorin, 5. lapsi on nyt 10 kk. Omega Jabez on varsin herrtainen kaveri, joka oli mukana Ruandan missiollamme. Veikkaisin, että nimi tarkoittaa aikomusta olla sarjassa viimeinen. Connie johtaa WSM:n naisten komiteaa, ja on kiireinen pappilan vieraiden ruokkimisen kanssa. Ensi syksynä Connie aloittaa Makerere-yliopistossa gender studies maisterinohjelman. Medad sai juuri vuodenvaihteessa myös väitöskirjansa viimeiset kuviot piirrettyä ja jätti työnsä. Tosin vielä taitaa olla maksuista muutama sata euroa maksamatta. Lisäksi Medad opettaa opettajia Kyambogo-yliopistolla, jossa on myös pastorina.

Taloudellisesti tarpeet ovat jatkuvasti suuremmat kuin varat, mutta päähuomio tuntuu olevan evankeliumin levittämisessä. Taloudessa pyörii omien lasten lisäksi ottolapsia, joiden koulumaksujen kanssa on aina myös pähkäilemistä. Jenkkituella Birungeilla on nyt myös oma auto, joka tosin yskii matkalla jossain määrin huolestuttavasti.

Raportoi 26.1.2006

Anne Mikkola